

U V O D

Čovečanstvo je danas suočeno sa mnoštvom egzistencijalnih kriza, među kojima ekološka kriza zauzima posebno mesto. Do sada čovek nije bio u stanju da stvori jedan idealan sistem civilizacije i da izbegne krizna stanja tog sistema. Ekološka svest predstavlja neophodnu osnovu daljeg, održivog razvoja zaštite životne sredine. Zajedno sa znanjima i veštinama obezbeđuje osnovu za pomeranje u veće sisteme, šire ciljeve i sofisticiranije razumevanje uzroka, veza i posledica koji vladaju u životnoj sredini. Zaštita i unapređenje čovekove sredine značajan je globalni problem savremenog društva. Njegovo rešavanje inicira, između ostalog, i pronalazak načina za racionalno i kompleksno korišćenje prirodnih resursa, te načina za vođenje aktivne demografske politike i razvijanje i unapređenje međunarodne saradnje u oblasti naučnih istraživanja. Novi odnos prema životnoj sredini, kao i preobražaj duha savremene sfere rada postaje imperativ. Konceptcija održivog razvoja nudi mogućnost harmoničnog razvoja.

Zagađenost i zaštita životne sredine već više decenija predstavljaju veoma značajan problem čovečanstva, bez obzira na trenutni stepen razvoja društva i proizvodnih snaga u pojedinim delovima naše planete. Postojeći problemi se nameću nauci i operativi naglašenom aktuelnošću i akutnošću, te sve jasnije dolazi do zaključka da zdrave životne sredine nema previše, da su brojni elementi u njoj ugroženi, da je stepen samoregulacije nekih objekata neznatan i da jednom poremećeni ekološki odnosi gotovo ničim i nikada ne mogu biti dovedeni u prvobitno stanje. Bez obzira na značajne regionalne razlike u stepenu ugroženosti životne sredine, posebno njene prirodne komponente, planovi, programi i akcije njene zaštite i unapređenja su globalni problem. Savremeno društvo mora brže i bolje shvatiti upozorenje naučnika i stručnjaka o stanju životne sredine, tj. činjenice da slobodne, izvorne i nezagađene životne sredine ima sve manje, a ugrožene, degradirane i devastirane sve više. Druga se širi na račun prve brže nego što se mnogima čini, brže nego što je nauka sa kraja našeg veka to mogla da utvrdi i prognozira. Narušavanje ekološke ravnoteže nastaje kao posledica čovekove radne delatnosti, kojom čovek „prisvaja“ prirodu, i stvara proizvode. Pri tome ne dolazi samo do poremećaja ekološke ravnoteže i ekosistema, već i do ugrožavanja integriteta čoveka i njegovog opstanka. U ovom, XXI veku, društvo se suočava sa sledećim globalnim problemima: oštećenjem biosfere i njenim ekosistemima, ogromnim brojem stanovnika – preko 6 milijardi sa prognozom udvostručavanja do 2020. godine, iscrpljivanjem i umanjenim količinama mnogih izvora mineralnih i energetskih sirovina, zagađenjima i degradacijom medijuma vazduha, vode, zemljišta, globalnim promenama klime, uništenim vrstama biljnog i životinjskog sveta i daljim ugrožavanjem biodiverziteta, beskućništvom $\frac{1}{4}$ svetskog stanovništva, oštećenjima ljudskog zdravlja i ugrožavanjima života, velikim količinama otpada u sva tri agregatna stanja i sl. Opstanak ljudskih zajednica je u prošlosti veoma često bio ugrožen prirodnim katastrofama, epidemijama, ratovima, oskudicom hrane i drugim uticajima koji su, međutim, uvek bili prostorno ograničeni. Za razliku od egzistencijalnih kriza prošlosti, krize današnjice ne potiču od prirodnih nepogoda koje su prostorno ograničene, već od globalnog nesklada u idejno-materijalnom smislu čitave industrijske civilizacije. Do sada čovek nije bio u stanju da stvori jedan idealan sistem civilizacije i da izbegne krizna stanja tog sistema. Pristupi rešavanju ovog problema se razlikuju u nauci. Neki od pristupa mogu biti u prelasku privrednih sistema iz permanentnog rasta u stacionirano stanje, izgradnji ekološke svesti kod ljudi, uvođenje socijalnih programa, primeni tehničkih mera (npr. filteri, električni automobili i sl.), samoregulacionoj sposobnosti prirode i inventivnoj snazi čoveka, koji će svaki problem blagovremeno naći i adekvatno rešiti. Za sada nema integralnih sistemskih studija koji bi razjasnili prave dimenzije ovih problema kao i realne mogućnosti njihovog rešenja. Ideje potrošačkog društva da proizvode što je jeftinije i što više, bez obzira na primenjene tehnologije, odnosno štetne posledice koje one imaju na životnu sredinu i koje dovode do većeg zagađivanja. Ovakav pristup nameće razvoj ekološke svesti u svetlu koncepcije zaštite životne sredine, čiji su ciljevi racionalno trošenje prirodnih dobara, nalazišta i uvođenje

mera zaštite, što u krajnjoj liniji samo prividno poskupljuju i ograničavaju proizvodnju, odnosno dovodi do umanjenja profita.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com